

Savaitinis Amerikos Lietuviu Kataliku Laikrasztis.

Entered as second class matter March 8, 1909 at the Post Office of Philadelphia Penn'a. under the act of March 3, 1879.

Nr. 3

PHILADELPHIA, PA., 17 D. SAUSIO (JANUARY) 1913 M.

Metai XIII.

The Lithuanian Weekly
ZVAIGZDE" == THE STAR
published every Friday at 3654 Richmond street, Philadelphia, Pa., by Lithuanian Catholic Publishing Co.
J. SKIRMUNT, President
Treas. and Editor
MILUKAS, Sec'y.

Subscription \$2.00 a Year

Rates of Advertising:

One inch once \$ 0.50
One inch one month 1.50
One inch per year 15.00

All communications must be addressed:

ZVAIGZDE,
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Savaitinis Laikraštis

ZVAIGŽDĖ

išeina kas Pėtly Šia.
Kaštuoja ant metų \$2.00,
i Lietuvą 4 ruž.

APGARSINIMŲ PREKES:

Colis viena sykį . . . \$0.50
Colis ant mėnesio . . . 1.50
Colis ant vi-ų metų . . . 15.00

Korespondencijas ir pinigų siunčiant reikia adresuoti:

ZVAIGZDE,
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Dr. W. J. WINTERS

Daktaras ir Chirurgas

pabaigęs daktarystės mokslus Jefferson Medical Collegijoje su pagarba Specijalistas akių ligose, nosies ir gerklės. Gydo pasek mingai moterų ligas.

OFISAS: 110 W. Oak str., netoli S. Jardin st. SHENANDOAH, PA

DR. F. SCHWARTZ'S

ižrastas

Kamparo Gyduolės

(Camphor Liniment)

nuo

Reumatizmo, Neuralgijos, Išsiki- mo, Susibraizymo, Sušalusių kojų, Šonų skaudėjimo, Strenų ar Krūtiniųs. ir tt.

Gerai nuo Suskilusių Rankų

Prekė — — — 25 centai.

Parsiduoda tiktai pas

A. W. NIDECKER

Receptų Sutaistytojas

3600 Richmond Street.

TIKRAS GYDYTOJAS
Dr. IGNOTAS STANKUS, M. D.
Vienatinis tikras lietuvis daktaras Philadelphiaj.

Gydo visokias ligas: vyrų, moterų ir vaikų. Atsišaukusiems iš toliaus per laiškus suteikia daktarišką rodą dovanai. Atėjusiems į ofisą ištirta geriausiai ligas ir duoda savo gyduoles už menką užmokestį. Jis turi gerą medikališką praktiką, kaip tai: pabaigęs Medikališką Universitetą, buvo miestavų daktaru mieste Indianapolis, Ind. ir turėjo praktišką mokslą didžioje mokykloje The New York Post Graduate Medical School and Hospital. Dabar gydo visokias ligas su gyduolėmis, darimu operacijų ir su elektra.

PASARGA:

Jeigu misliji gydytis per laišką, tai šaukis tiesiog pas mane, nes aš, budamas lietuvis, suprantu kalbą ir jūsu rašymą. Kas iš to, jeigu atsišauksi per laišką pas kokio svetimtaučio daktaro, juk jis jūsu kalbos nesupras ir jūsu laišką neperskaitys. Teisybė, toksai daktaras atsius jums keltatą butelį su farbuotu žistu vandeniu, kuris jums nei blogo nei gero nepadarys, o užmokestį atims, kaip ir už tikras gyduoles. Užtai nemėtyk darmais savo sunkial užprocevuotus pinigus. Aš nelaikau savo ofise nei tlumočiu nei raštinkinuku ir nei aptlekorliu. Jei kas atsišaukia laiškų pas mane, tai aš pats perskaitsu tą laišką, ištirtu ligą ir jeigu reikalinga, tai tada pasiunčiu gyduoles.

Turiu šimtus padekavonių. Kelias čionai talpinu:

Aš, Juozapas Svilba, 1011 Carlton st., Philadelphia, Pa., daug daktarų atlankiau, o nei vienas negalėjo manęs išgydyti, bet daktaras Ignotas Stankus su pagalba X-ray mane išgydė. Ištaru širdingą ačiū.

Petras Šalius, 29 Green Place, Campello, Mass., taip rašo: Mano moteris ilgai sirgo ir išgydyti jos negalėjo. Ji turėjo kosulį, skrlaplaviavimą, skaudėjimą paširdėliu ir krutinėje. Kuomet atsišaukiau pas daktarą Ignotą Stanku ir šitai jis išgydė mano moterį su pirmu pasiuntimu gyduoliu. Dabar didžiai širdingai ačiū už geras gyduoles. Dieve duok jam ilgą amžių, kad galėtu ir kitus sergančius gelbėti.

Iš Brooklyn, N. Y., 38 So. 2-nd st. Mane išgydė daktaras Stankus nuo išbėrimo veldo, slinkimo plauku, greito supykimo ir išgasčio. Julė Dailldieniutė. Tos padekavonės yra įdėtos su pavilijimu pačiu pacijentu.

Dr. IGNATIUS STANKUS, M. D.
1210 So. Broad st., - Philadelphia, Pa.

Ofiso { Nuo 9 iki 11 diena, nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare.
valandos { Nedėliomis nuo 10 iki 3 val. po pietu.

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokių ženklų draugystėm, o ypatingai: kukardų, guzikučių metalavų, anameliotų ir padengtų celluloid'u šarpu, vėliavų ir karūnų.

MAN PAVESTUS DARBUS ATLIEKU ARTISTISKAI.

M. A. NORKUNAS,

162 Prospect st. Lawrence, Mass.

PRANAS BURBA

uzlaiko pirmos klisos viešbutį (hotelį), taigi geriau uzeiga lietuviams. Ir graborius.

Edwardsville, Pa.

Blaivininkų Sanjungos Centralinio Komiteto Adresai:

Prezidentas M. A. Norkunas, 162 Prospect St., Lawrence, Mass.

Dvasiškas vadovas kun. T. Žilinskas, So. Boston, Mass.

Sekretorius Jonas Valukonis, 261 W. Broadway, South Boston, Mass.

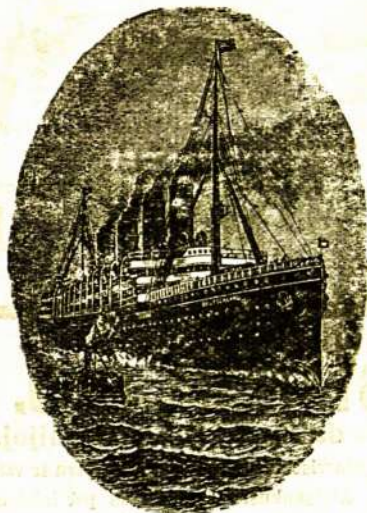
Kasierius Paulius P. Mikalauckas, 248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

Telefonas: Worth 2842.

Bischoff's Banking House

287 BROADWAY kampas Read st., NEW YORK, N. Y.

\$100,000 ŠIMTAS TUKSTANČIU DOLERIU yra mūsų kacija uždėta rėdišką kasą.

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori idant jo reikalai liktų greit atlikti, tegul atsišakia į **Seniausiąjį Bankinį Namą**

(Uždėta 1848 m.) t. y. p. stovinti jau virš 60 metų.

Pinigus siunčiame į krajų kuogreičiausiai, **pinigus** visų kraštų išmainome pagal kursą, **pinigus** priimame ant procento ir išduodame ant paeikalavimo. **Šipkortes** parduodame ant geriausių garlavių visų linijų ir iš krajaus už pigaus preke. **Pašportus** dėl keliaujančių į krajų pastorajame nereikalaudami jokių popierių. **Daviernastis** padarome pigiai ir visas kitas re-

jentiškas popieras su palludijimu Konsulio. Atjieškojima daliu atliekame kuoteisingiasiai.

Dėl vigadas tautiečiu laikome atidaryta **subatoja** iki 8 ad. vakare, **nedėloje** nuo 10 ik. 12 adynai.

Užprašome atlankyti mūsų asabiškai ar per laišką ir persitikrinti, jog mes mūsų visus minėtus reikalus greičiausiai, teisingiausiai ir pigiausiai atlikti.

Bischoff's Banking House, 287 Broadway kampas Read St., New York.

Father's Di Ielsi -- Kosulio Gyduolė

yra geriausias vaistas nuo kosulio, šalčio, whooping kosulio, astmos ir kitų ligų turinčių susirišimą su plaučiais.

Mainieriai, kankinami Mainų Dulkių, Parako dūmų ir Astmos aptuērės pagelbą vartodami Fither DiIelsi's Kosulio Gyduolę. Turi pagyrimus nuo patyrusių mainierių, kaipo geriausias vaistas visokiuose atsitikimuose.

PARSIUODA VISOSE AP-TIEKOSE.

Kaina, 35c, 65c. \$1.00

Rekomenduojame taipogi

Father Di Ielsi's Grumuliavimui Tonikas,

pagerina grumuliavimą, kraują padaro turtingu ir panai-kina nemalonų kvapą. Kaina 50 centų.

Father Di Ielsi's 402 Liniment,

yra skiriamas nuo reumatizomo, neuralgijos, nikstelėjimų ištesimų, ištinimų, galvos skaudėjimo ir t. t. Kaina 25 c.

REV. MICHAEL DI IELSI' 402 Division Str. Camden, N. J.

TIKRAS
"BULL"
DURHAM
RUKYMI TABAKAS

Keturiasdešimts papirosų iš kiekvieno už 5 centus mustinos krepšelio.

Vienatinis nusismaginimas milijonų darbininkų dirbančių įvairius darbus, lgyiai ir šimtų milijonierių. Jis suteikia smagumą ir užganėdiniimą, kokio nėra kitame tabake.

- 10 paprastų gatavų cigarečių 5c.
- 10 geresnių gatavų cigarečių 10c.
- 10 geriausių gatavų cigarečių 25c.

Bet iš kožno už 5 centus maišiuo Bull Durham gali suvyniot 40 cigarečių.

Knygutė cigarečių popieros *dovanai* su kiekvienu už 5c. muslino krepšiu.

Macdonell's Durham Tobacco Co.
STOCK OWNED BY
THE AMERICAN TOBACCO COMPANY

Rusiškai-Amerikoniška Linija

Didžiausi, Geriausi ir Greičiausi Laivai.
Vienatinė be persėdimo linija tarp Amerikos ir Rusijos

Naujai įtaisyti pasažieriški laivai
Czar, Kursk, Russia

8 dienos In Roterdamą	11 dienų In Liepoją
III klasa \$33.00	III klasa \$35.00
II „ \$45.00	II „ \$50.00
I „ \$60.00	I „ \$70.00

Laivai išplauks iš New Yorko:

CZAR — Sausio 25.
RUSSIA — Vasario 8,

Artesnėmis žiniomis kreiptis prie mūsų agentų arba pas vyriausį agentą,

A. E. JOHNSON & CO., 27 Broadway, New York, N. Y.

Apdraudžia nuo ugnies.

Parduoda laivakortes.

William Macdonald

Notary Public, Real Estate, Conveyancing

3511 Kensington Avenue

Ortodox & Thompson Sts.

Philadelphia.

Evangelija

Antroje nedėlioje po Trijų Karalių, pagal šv. Joną, skyrius II.

Auomet buvo vestuvės Galilėjos Kanoje; o buvo ten Jezaus Motina. Buvo taipos pakviestas ir Jezus ir jo mokininiai ant vestuvių. O kad pristigo vyno, tarė Jezaus Motina Jam: Vyno nebeturi. Ir tarė jai Jezus: Kas man ir tau moteriške? neatėjo dar valanda mano. Tarė Jo Motina tarnams: Ką nors tars jums, darykite. Ir buvo tenai šeši akmens indai, pastatyti pagal žydų apėstijimo, taipina savyje žėdnas du, ar tris kibirus. Tarė jiems Jezus: Pripildykite indus vandeniu. Ir pripildė juos sklidinus. Ir tarė jiems Jezus: Semkite dabar ir praneškite vestuvių užveizdėtojai. Ir pranešė. O kad ragavo vestuvių užveizdėtojas vandens, kuris virto vynan, o nežinojo iš kur būtų, bet tarnai žinojo, kurie sėmė vandenį, pašaukė suzieduotąjį vestuvių užveizdėtojas ir tarė jam: Žėdnas žmogus stato pirma gerą vyną, o kad pasigeria, tuomet prastesni. O tu užlaikė gerą vyną ligi šiol. Tą stebūklų pradžia padarė Jezus Galilėjos Kanoje: ir parodė savo garbę, ir įtikėjo į jį jo mokininiai.

—————

IŠ KATALIKU GYVENIMO.

TARP ZYMESNIU 1912 m. DIDŽTURCIU KATALIKU LABDARYBIU Suvienytose Valstijose reikia priskaičiuoti šias: T. Ryano ir jo pačios auka vieno milijono dolerių išstatymui šv. Jono Krikštytojo bažnyčios New Yorke; 250.000 dolerių tų pačių asmenų — ikūrimui vienuolių globojamos mokyklos Suffern'e, New Yorke valstijoje; 200 tūkstančių dolerių ir-gi tų pačių asmenų — ikūrimui vienuolino Amžinuų šv. Sakramento Garbintojų, ir dar tų pačių asmenų pusę milijono dolerių įvairioms katalikiškoms labdarybėms. Kitas didžturtis Eugenijus Kelly paaukojo 1912 metais 167.000 dolerių šv. Patricijaus Katedrai New Yorke ir kelioms katalikų įstaigoms po 5.000 ir 15.000 dolerių.

Ponia Mrs. Cutting iš Newport, Rhode Island valstijoje, paaukojo šv. Kliaros prieglaudai tame mieste 150.000 dolerių ir po 15 tūkstančių dolerių kelioms našlaičių, senelių ir pavargėlių prieglaudoms. Bernotas Corr paaukojo 100 tūkstančių dolerių pagerinimui Augustijonų vienuolių universiteto Villanova, netoli Philadelphijos. Ponia Kor. Eaton iš Providence, R. I., paaukojo 30.000 dolerių šv. Pranciškaus bažnyčiai ir tris kart tiek katalikų įstaigoms — ligonbučiams ir prieglaudoms. Knights of Columbus (Kolumbo Karžygių) draugija paaukojo pagerinimui universiteto Washingtone 365 tūkstančių dolerių.

Tarp Amerikos lietuvių-katalikų, gražioj sveikatoj gyvenančių ir mirstančių nebuvo nei vieno, kurs būtų žymesnę pinigų sumą paaukojęs labdarybei. Gal 1913 metais atsiras tokie?

—————

KUNIGU BYLOS. Senatas atmetė Vilniaus vyskupijos kunigų: Zoludko klebono kun. Sperskio, kamendoriaus kun. M. Savickio ir vargoninko Lichneravičiaus kasacijos skundus prieš Vilniaus teismo rūmų nutarimą. Tuo nutarimu kun. Savickis už prikalbinėjimą stačiatikio pereiti katalikybėn gavo 6 mėnesius tvirtumos, kun. Sperskis už suziedavimą stačiatikio su katalike gavo 16 mėnesių tvirtumos, Lichneravičius už savo klebono darbų slėpimą gavo 2 mėnesiu kalėjimo.

KARDINOLU KOLEGIJOJE yra dabar 5 kardinolai vyskupai, 54 kardinolai kunigai ir 4 kardinolai-dijakonai, išviso 63.

REVIZIJOS. Kai-kuriose parapijose Vilniaus dijecezijoje policija daro kratas,—jieškodama vis perėjusių katalikystėn pravoslavų. Tokios kratos buvo jau Baltstogėje, Volkoviške, Porozave, Roseje, Mostuose, Zelvoj ir Miuruose. Volkoviške krata taip buvo daroma: 11 valandą vakare klebonijoje jau ruošėsi gultų, tik kas pradėjo barškinti į duris. Atidarius duris pasirodė tardytojas (slie-dotvėlius) su dviem policistais. Daugiau valandos kratė kancelerijos knygas, jieškodami jiems reikalingų dokumentų; nieko neradę, gražiai atsiprašė ir išėjo.

DRUJOS KLIOSTORIUS. Uždarytojo Bernardinų klostoriaus mūrai caro paliepinu atiduota vietinei parapijai.

PETERBURGAS. Vyriausybė idavė Dūmai naujus istatus apie katalikų konsistorijas ir seminarijas. Zada-ma pagerinti seminarijų būvis.

KAUNAS. Kunigų permainos: kun. Antanas Dygaitis iš Spyraikių filijos perkeltas į Sudeikius klebonu. Kun. Petras Žeknys perkeltas iš Nerimdaičių filijos į Spyraikius. Alsėdžių kamendorius kun. Liudvikas Stankaitis perkeltas į Nerimdaičių filiją. Lygumų altaristas kun. Petras Baktys perkeltas į Kurtavėnų altariją.

Juo ilgiau žmogus su blogu kariauja,
Juo daugiau saldybės, priverkęs, ragauja.

Kur tiktai du baras, ten trečias naudoja.
Tas trečias—tai velnias, kuris juos pristoja.

Prenumeratoriams

Kurių prenumerata už „Zvaigždę“ jau pasibaigė, teiksitės ją atnaujinti, nes sulyg Suv. Valstijų pačto įstatymą dykai siuntinėt laikraščio neturime teisės. Užsimokėjusiems šio mėnesio bėgyje skolą ir naujiems skaitytojams duosime dovanų knygų vertės \$1.00; kurie gi prenumeratos neatnaujįs, tiems laikraštis bus sustabdytas.

„ZVAIGZDES“ REDAKCIJA.

Iš Lietuvos.

VARENA, Trakų apskr. Pas mus buvo nutarta atidaryti vienaklesę mokyklą, jau taisėsi statyti ir naujus namus. Per valsčiaus sueigą valstiečiai vienu balsu suriko: nereikia mums tos mokyklos. Taigi dabar vėl nebūs Varenoje geros mokyklos. Taip dar pas mus žmonės tamsūs.

Ketvirta dalis visos parapijos gyvena pačiame miestelyje, todėl galėtų savo vaikus be jokio vargo išmokyti ant vietos begyvendami. Vaikai labai čia ištvirkę, net maži būdami traktierius lanko, ir papierosus rūko. Tėvai savo vaikų ne tik nemokina, bet ir nežiūri, kur jie apsiverčia. Yra tėvų blogų, bet jų vaikai užaugę bus dar blogesni, nes jų tėvai nemokina.

Ant gelžkelio stoties yra dviklesė mokykla, kurioje mokosi gelžkelio tarnų vaikai. Taip-pat Giraitų ir Jokėnų sodžiuose yra pradinės mokyklos. Sodiečių vaikai noriau mokinasi, kaip miestelėnų, ir nėra tokie ištvirkę. Mokytojai visur taip miestelyje, taip ir sodžiuose—rusai, lietuviškai visai nesupranta, delto ir vaikams sunku mokyties, kadangi išpradžios visai nesupranta savo mokytojo, ką jiems sako. Reikėtų varėniečiams pasirūpinti lietuvišiais mokytojais.

MATEMATIKOS MOKYTOJU Vindavos realinė mokyklon paskirtas baigęs šįmet su I laipsnio diplomu Kijevo universitetą Juozas Stonkus.

VARENA, Trakų apskr. Varėnos miestelis nemažas: vienų tik katalikų yra daugiau, kaip tūkstantis, be to gyvena dar žydai, kurie daugiausia verčiasi prekyba: laiko krautuves, aludes, svirnus su javais ir t. t. Siuvėjai, kurpiai, kalviai ir kitoki amatninkai vien žydai. Katalikai pas mus jokių amatų nesimokina. Iš vienos miestelio pusės bėga Merkio upė; ja varomi medžiai į fabrikus, malkos į lagerius kareiviams. Iš kito miestelio šono bėga kita upė, kuri inteka Merkin ties Varėna. Už 5 varstų nuo miestelio yra gelžkelio stotis, taip-pat žmonės gerai užsidirba įvežiodami prekes ir šiaip visokius daiktus į lagerių magazinus. Be to Varėnos parapijoje yra daug fabriku, kuriuos valdo žydai. Trijuose fabrikuose dirba krakmolą ir klijų, vienas fabrikas degina koklas, 2 fabriku lentas piauna ir miltus mala, ir vienas jau baigiamas statyti—storėjo popiero fabrikas. Pas mus visi žmonės turi gerą ūdarbį: taip vyrai, taip moters. Mergaitės fabrike užsidirba mėnesiui nuo 8—15 rub. Tečiau ir pas mus labai važiuoja žmonės į Ameriką, taip kad jaunimo mažai jau ir beliko, ypač merginų.

PANEVEZYJE renkamos akcijos teatrui pastatyti, nes, kaip kinemotografas (krutantieji paveikslai) nusisamdė abu teatru, nebėra vietos vaidinimams. Dabar reikia vaidinti teatrus kazarmėje, kur labai neparanki vieta, ir daugelis žmonių todėl nebelanko vaidinimų. Visi labai laukia teatro. Ir turtingesniųjų lietuvių tarpe buvo kilęs sumanymas statyti teatrą, bet miestelėnai pirmi pradėjo.

JONAVA, Kauno apskr. Gruodžio 10 d. sudegė per darbininkų neatsargumą degtukų fabrika „Uran“, dar tik vieni metalai kaip buvo įsteigta. Beveik 200 darbininkų liko be darbo.

NAUJAS LAIKRASTIS. Kauno gyventojai p-lė Tamulenaitė gavo leidimą leisti nuo naujų metų lietuvių kalba laikrašatį „Mūsų ateitis“. Naujas laikraštis bus skiriamas lietuvių katalikų jaunimui.

TAUJENAI, Ukmergės apskr. Gruodžio 1 d. čia praūžė baisi vėtra su lietum ir griaustiniu. Sugriaudė vos tik 2 sykiu, o žaibavo kas minutė ir taip smarkiai, kad labai retai kada ištinka tokie žaibai ir vasaros metu. Išsyk pasirodė vakaruose juodas debesys, su juo pasikėlė bausės vėjas ir pradėjo smarkiai lyti su ledais. Visa tai tesėsi nedaugiau, kaip 10 minučių, o po to dangus greit prisiblaivė, bet vėjas nepaliaudamas kaukė visą naktį.

PANEVEZYS. Gruodžio 6 d. „Saulės“ mokykloje kun. Sultė skaitė mokiniams (prie vaidinamojo žibintuvo) apie alkoolizmą. Prie kiekvieno paveikslu skaityta trumpai sutrauktos staitistikos ir mokslo žinios. Mokinių susirinko arti 100.

GARZDAI, Telšių apskr. Jaunimas čia, kaip merginos, taip ir vaikinai, nieko arba visai mažai teskaito. Todėl nestebėtina, kad smuklės, kurių čia kelios yra, gerai bujoja. Merginos taip-pat pradeda girtuokliauti. Reikėtų bent nuo kretingiečių imties pavyzdžio, kurie nors pamazų pradeda šviesties. Daugelis jaunimo, vieni nuo kariuomenės slėpdamies, kiti laimės jieskodami, bėga Amerikon. Taip pat nuo jų neatsilieka nė jų senesnieji draugai, ūkininkai bei jaunos mergaitės, kurie šimtais plaukia už jūrių-marelių ton laimės šalėlėn. Bet palydėję sveikatą ir tuos paskutinius grašius, kurie kartais paškolinti buvo, neradę nė aukso kalnų, grįšta nuliūdę, suvargę savon gimtinėn, kur tik skurdą ir vargą beranda.

Neseniai buvo nušautas per langą savo grintelėj grovienės Milžinskienės „medinčius“ Putrius, kuris apyllinkės gyventojams buvo inkirėjęs savo žiaurumu. Delėi to dalyko buvo suimta keli vyrai, tarp jų ir velionio sūnus, bet visi jau paleisti.

PAKRUOJUS, Panevėžio apskr. Pradžioje 1911 metų sustreikavę vietinės mokyklos vaikai netik vietos valdininkus sukėlė, bet suūžė, suklegėjo ir pakruojiečiai. Tečiau atpyškėjus vyriausybė tuoju viską nutildė, nuramino. Drąsesniems net kalėjimą teko pamatyti. Dabar nors viskas vėl apsnudo, bet anas sumišimas šiek tiek ir naudos padarė: įsteigta Mažeikonyse mergaičių mokykla, o pačiam Pakruojui vietos vieno mokytojo dabar du. Vyresnysis mokytojas rusas, del kurio ir anas visas skandalas anuomet buvo kilęs, o jo pagelbininkė lenkė; Mažeikonyse gi mergaičių mokykloje mokytoja lietuvaite, kuri kiekviename žingsnyje nepamiršta priminti savo „bajorišką“ kiltį. Lietuviškų laikraščių ji visai neskaici-

to. Taigi mokyklomis bei mokytojais pakruojiečiai kol kas negali pasigirti.

„L. Z.“

P. GIDVILA, lietuvis, baigęs Varšavoje Majejskio baleto kursus, ketina Rygoje atidaryti šokių mokyklą.

RYGOJE vienu lietuvių vežėjų yra apie 1000. Tuo gi tarpu lietuviai tebėra dar tiek apsileidę, kad reikalingus sau ratus ir pakinklus turi pirkti tik pas kitataučius; neturi taipgi savo dirbtuvės, kur galėtų arklius kaustyti ir ratus sutaisyti. Rasit gal rastus kas iš mūsų tautiečių, kas tai galėtų uždėti ir turėtų gerą pelną.

TAURAGNĖ, Ezerėnų apskr. Lapkričio 27 d. ūia pasimirė 90 metų senukė, a. a. M. Gineitienė. Jinai su savo velioniu vyru pradėjo gyvenimą būdama paprasta sodietė, bet mokėjo taip taupiai ir gerai ūkininkauti, kad paščiau jos vyras jau pirko palivarką, o vėliau ir didelį Tauragnų dvarą, kurį dviem sūnam paliko. Seneliai Gineitai visiems lietuviams gali būti pavyzdžiu, kad ir Lietuvoje galima turtingu tapti. A. a. Gineitienę visa Tauragnų apylinkė labai gerbė, nes jinai, nors ir dvarą valdė, bet dvasia pasiliko toji pat sodietė, ir visiems buvo prieinama ir meili. Likusįjį savo turta, kaipo dievota moteriškė, pavedė Dievo garbei.

IS EZERENŲ APSKRICIO: Tauragnų ir Salako labai pradėjo žmonės eiti į Ameriką. Yra sodžių, kur vienu žygiu važiuoja po 15 žmonių. Kiti parduoda savo gyvenimus, trobas ir važiuoja Amerikon, palikdami pačias su mažais vaikais ir senus tėvus be pastogės.

VIRBALIS, Suvalkų gub. Šią vasarą valstietis Beraičių sodžiaus Vilburaitis vežė mėsą ir sutiko parubežio sargybos paručiką Tkačevą, kurs tuoju užklause Vilburaitį: kur tu važiuoji, rudoji lape, ir delko tu neapari savo dirvos? — O kas tau darbo — atsakė Vilburaitis. — Tu kvailys! — suriko aficieris. — Tu pats kvailys — atkirto Vilburaitis. Aficierius tuojaus nujojo į kardoną ir liepė Vilburaitį pristatytį kardoną gyvą ar mirusį. Kareiviai nutempė Vilburaitį pas afieri, tenai nukiutino ir Vilburaičio motina. Aficierius liepė kareiviams turēt žmogelį, patsai gi ėmė jį mušt per veidą ir spardyt kojomis į pilvą. Motina buvo šokusi ginti sūnaus, bet gavus per galvą atsitraukė. Aficierius liepė Vilburaitį uždarytvirtuvėje ir išlaikęs ten per naktį nuvarė pas sargybini, kad patraukus teisman už aficieriaus išniekinimą. Vilburaitis apreiškė apie mušimą, ir gydytojo buvo pripažintotos žaizdos ant kūno ir veido. Pavieta viršininkas vietoj Vilburaičio patraukė teisman aficierių Tkačevą. Kariškasis teismas Vilniuje neseniai pasmerkė aficierių Tkačevą 2 mėnesiam tvirtovės ir atėmė kai-kurias teises.

KRIUKAI, Šiaulių apskr. Gruodžio 3 d. Darginių sodžiaus laukagalio „Miškinio“ viensėdijos savininkui Mataičiui išvažiavus į Joniškį, namie likosi jo žmona, vaikiukas, piemenėlė ir mėnesiui nusamdytas darbininkas—jau-

nas, dar 20 metų neturintis, vaikinas. Minėtasis vaikinas vidury dienos delei kokios tai patarties pakvietęs šeiminkę į kutę, kirviu kirto jai galvon ir ant vietos užmušė. Apsiruošęs su šeiminkine žmogžudys pasistiprinimui įsakė piemenėlei mėsos išvirti. Piemenėlė nors suprato, kad kas tai negera darosi, tečiau kruvinu kirviu žmogžudžio grąšinama, ėmėsi daryti užsakytus pietus, o žmogžudys išėjo jieskoti pinigų.

Pasitaikius progai piemenėlė pasprūdo į gretimąjį Treigių sodžių ir pranešė apie tą atsitikimą. Treigių vyrams susirinkus, pargrižo ir pats šeiminkas. Šeiminkė atrasta kutėj jau sustingus, o žmogžudys dingo, palikęs tik savo pedsakius: sulaužytas spintas ir atluptas skrynias.

„R. Gar.“

LYDA, Vilniaus gub. Mokslo ministeris įsakė Vilniaus apygardos globėjui (popečiteliumi) inkurti Lydoje vyrų gimnaziją. Mokslas naujoje gimnazijoje prasidės ateinančių rudenį.

MALETAI, Vilniaus gub. Jau treči metai, kaip mes, maletiškiei, trokštame išrinkti teisėjais blaivius žmones, bet kaip tik pamatome buteliuką, tai ir prizadas eina šalin. Atsiranda ir tokių žmonių, kurie, norėdami pasilikti teisėjais jau prieš kelius mėnesius pradeda kam reikia fundyti.

Lapkričio 19 dieną buvo ūia teisėjų rinkimai. Senasis pirmininkas gerai darbavosi šinke, bet rinkimus pralaimėjo. Dabar išrinko tokį, kuris pirm laiko ir papiroso niekam nenupirko. Nors šimet buteliukas ir mažiau gelbėjo, bet vis delto pateko į teisėjus ir tokių žmonių, kuriuos kožną dieną galima rasti pas Leviną ir Elijoką.

GEGUZINAS, Vilniaus gub. Lapkričio 25 d. buvo vestuvės Kazimiero Šimanskio iš Jočiųunų su Antanina Balniuke iš Putriškių, Geguzino parapijos. Vestuvės pažymėtinos tuo, kad buvusios, kaip žmonės šneka, „naujos mados“, tai yra be degtinės. Jaunosios tėvai, kaipo tikri blaivininkai, pagamino ant vestuvių skanių gėralų iš obuolių ir kitokių vaisių, stalus nukrovė visokiais valgiais — bet vis delto, girdėjos apkalbos, kad šeiminkas „skūpus“ mat nedavė degtinės. Taipogi reikia pagirti jaunimą, kad vietoje paprastų sukimūsi šoko lietuviškus šokius: „aguonėlė“, „noriu miego“, „melniką“ ir kitus. Duok Dieve daug tokių vestuvių.

AUGSTADVARIS. Lapkričio 25 dieną mūsų bažnyčioje pirmą kartą išgirdome gražiai pagiedant vaikų chorą. Net smagiau melstis, kaip girdi gražius kūdikių balsus begiedant. Tai naujiena, nes mūsų apylinkėje retai kur bažnyčioje vaikų choras girdeti.

KIETAVISKIS. Kas link apšvietimo, tai mes labai žemai stovim. Visa mūs apylinkė, išskyrus kai-kuriuos kelių sodžių gyventojus, nemėgsta laikraščių ir knygu skaityti, ypač jaunimas. Jie tik ir laukia vakaro, kad tik atitrūkus nuo darbo bėgti gužynėsna. O kaip jie ten žaidžia, linksminasi, tai gėda ir pasakoti. O dažnai atsi-

tinka matyti tai. Bet ką norėti iš jaunųjų, jeigu tėvai nesusipranta, kurie siunčia savo dukteris į gužynes, sakydami: neisite į gužynes, tai kas jus pažins, kas ves? Taigi, tėvų raginamos mergelės ir bėga, skuba į tas gužynes. Laukia tik, kurioj pusėj išgirs armoniką, tai nieko nežiūrėdamos ten ir dūlina.

Peiktini kietaviškiečiai už savo vaikų tvirkinimą!

VEZIONIS, Nemajunų parap. Spalių 25 dieną keletas Vežionių kaimo bernaičių ant kelio užpuolė Vaitiškių kaimo Antaną Bendaravičių ir smarkiai jį sumušė. Ant rytojaus uriadninkas su stražninku atvažiavo pas vieną mušėiką, Aleksandrą Budrą, jo suimti. Jo tėvas šiaip-taip užgadijo uriadninką. Bet ōia susipešė tėvas su sūnumi. Už kelių dienų netoli savo trobų rado tėvą užmuštą. Žmonės kalba, kad tai padaręs jo sūnus.

SIAULIAI, Kauno g. Latviai vis gilyn ir gilyn eina Lietuvon, jų prekyba vis platinasi. Lietuviams reikės konkuruoti netik su žydais, bet ir su latviais. Dabar latvių draugija inkuria Siauliuose didelę krautuvę, iš kurios bus galima prekes gabenti po visą Lietuvą.

Lietuvoje visi užpelno, tik lietuviai nemoka pelnytis.
„Auš.“

ALEKSOTAS (Kauno priemiestis). Gruodžio 26 d. — antroj Kalėdų dienoj — „Blaivybės“ skyrius surengė vaikams pasilinksminimą, vadinamą „eglele“. Susirinkimam įleisti tik „Blaivybės“ sąnarių vaikai; jų prisirinko virš 70. Patįs vaikai giedojo, dainavo, eiles kalbėjo ir žaidė. Didieji tik žiūrėjo ir džiaugėsi, kaip mažutėliai linksminasi. Pasilinksminę ir pažaidę vaikučiai gavo po ryšelių saldainių ir po knygutę. Susirinkime apsilankė „Blaivybės“ pirmininkas kun. Marma. Indomu buvo iš šalies paklaustyti pasišnekėjimo „Blaivybės“ pirmininko su mažutyčiais blaivininkais ir abstinentalais. Jie, nors vos tik žodį galėdami ištarti, viens už kito gyrėsi, kad yra prisirašę prie „Blaivybės“ draugijos.

Kad daugiau tokių vaikams pasilinksminimų būtų taisoma, diegiant jų jaunose širdysna supratimą apie prisilaikymą nuo gėrimų.

KAUNAS. Gruodžio 14 dieną Vilniaus teismo rūmai perkratinėjo bylą Pelikso Blaževičiaus, kaltinamo už prigulėjimą prie social-demokratų partijos, laikymą ginklų ir draudžiamų vyresnybės raštų. Blaževičius nuteistas išsiųsti į Sibira.

APVOGE KLEBONIJA. Naktį į 19 d. gruodžio išvogta Siaulių klebonijos svirnas, išnešta futros, išplėšta skrynios ir viskas ištuštinta. Klebonija daug kartų ši metą apvogta. Tie patįs dalykai nuolatos atsitinka ir po miestą. Esama ir tam tikri vagių sueigos namai, tik visi aplinkiniai gyventojai, bijodami keršto, tai slepia.

PANEVEZYS. Vieton uždarytos šv. Zitos draugijos vidaus dalykų ministras patvirtino lietuvių katalikių mo-

terų draugiją vardu „Darbās“. Instatai leidžia draugijai steigti savo skyrius Siaulių, Ezerėnų, Aukmergės ir Telšių pavietuose.

ROKISKIS. Girtybė žymiai sumažėjo. Jaunimas daugiausiai prisidėjo prie „Blaivybės“ draugijos, mokina si giedoti ir groti ant pučiamųjų instrumentų.

PLATELIAI, Telšių apskr. Prie pat Platelių miesto yra labai didelis ežeras, kuris vadinasi Plateliu. Iš to ežero plaukia Babrungos upė, o ant jos krantų yra daug vandeninių malūnų. Kiek paplaukusi Babrunga nuo savo ištakos susitinka augštesnį žemės sluogsnį, kame ir yra įtaisytas vandeninis malūnas grapo de-Suazelio su tvirtuma vandeniui uždaryti.

Kiek Babrunga atneša naudos, sukdamą malūnų ratus, sunku apsaityti, nes visai tai šaliai, per kurią plaukia, sumala miltus, o kad ežeras yra grapo ir kad jis turi netoli ištakos gerą tvirtumą vandeniui uždaryti, tai jis mėgino suvisu uždaryti tą naudingą upę, o praeitų metų sausmečiu tai jam ir pasisekė. Tokiu būdu malūnų savininkai priversti buvo pirkti nuo grapo vandenį, ir už tai jam užmokėti didelius pinigus.

SVENCIONIS, Vilniaus gub. Gruodžio 10 d. Vilniaus teismo rūmai perkratinėjo Svenčionyse bylą kun. Mykolajūno, kaltinamo už tai, kad kurstęs valstiečius prieš cerkvinę mokyklas. Už tą patį dalyką kun. Mykolajūno byla buvo pereitą pavasarį, ir Vilniaus teismo rūmai jį išteisino. Bet prokuroras padavė skundą senatui, ir senatas liepė bylą išnaujo peržiūrėti.

Sulig apkaltinimo raštą, Karbanų sodžiuje 1908 metais įsteigta cerkvinė mokykla, kurią išpradžios lankė tiktai stačiatikių vaikai. Bet 1909 metais pradėjo į ją vaikščioti 17 katalikų vaikų iš Pamošio sodžiaus. Suzinojęs apie tai kun. Mykolajūnas uždraudė katalikams tėvams leisti vaikus į cerkvinę mokyklą, delto kad joje mokinama stačiatikiški poteriai. Tėvai iš pradžios paklausė, bet paskui vėl pradėjo leisti. Tada kun. Mykolajūnas apskelbė, kad tokių vaikų ir jų tėvų nepriimsias išpažinties. Prie tyrinėjimo kun. Mykolajūnas teisinosi padaręs taip delto, kad 1902 metais yra išleistas vyskupo Zvieravičiaus cirkuleras, kuriuo įsakoma kunigams žiūrėti, kad katalikų vaikai nevaikščiotų į cerkvinę mokyklas. Vidaus dalykų ministerija to cirkulero nepripažino, ir vyskupas Zvieravičius už jo išleidimą buvo išvežtas iš Vilniaus. Taigi kun. Mikolajūną apkaltino už pasipriešinimą vyresnybės įsakymams. Kun. Mykolajūnas nuteistas 8 mėnesiams kalėjimo.
„Vien.“

BUDVIETIS, Kalvarijos apskr. Mūsų bažnytkaimyje yra viena lietuvių sankrova. Labai smagu, bet vėl nemalonu, kad tasai pats lietuvis laiko taipogi ir aludę. Daugelis mūsų žmonių mėgsta pagirtuokliauti, o kartą lietuviui aludininkui „iš dėkingumo“ net ir langus išgurino.

Mūsų klebonas kun. Grajauskas yra labai darbštus ir žmonių mylimas.

PRANCIŠKAUS VAICAIČIO

E I L E S

KRANTUOSE NERIO....

Krantuose Nērio gēlēs auga;
 Jis pats gilus, gražus, sraunus,
 Jo kvietkos turi savo drauga,
 Kuris dar jaunas, sveiks, šaunus.
 Beveik kas diena ir kas rytas
 Ateina jas vis atlankyt
 Aplieja vienas, iš nuskintu
 Tuo griebias amalā daryt.
 Jo dainos širdi suramina, —
 Mat, taip dainuoja jis gražiai:
 Už tai jį Dainium pavadino
 Visi aplinkiniai kaimai.
 Bet štai ne syki atsitiko,
 Kad jo dainoj matyt vargai:
 Dainuoja, — rodos jį paliko
 Jaunystē, meilē ir draugai.
 Dainuoja—verkia, tyli—rauda,
 Matyt, jo širdi graužia...
 Nelaimē persekioja, gaudo,
 Ar nelaimingas meilēs dieg's?
 Nepertoli iš augšto rūmo
 Sau vaikštinēja pamaži,
 Tarp rūtų ir lelijų krūmų
 Merga jauna, skaisti, graži.
 Veidukai jos baltai-raudoni,
 Dūšia, kaip paukštės, nekalta,
 Kaip linas jos plaukai geltoni,
 Širdis labiau, neg led's, šalta.
 In ją vaikins isimylėjo,
 Ir iš visos širdies karštos,
 Bet ji mylėti nenorėjo, —
 Širdis liko del jo šalta.
 Ji bu'o turtinga, šitas prastas,
 Delto jai negalėjo tikt,
 Kaip niekniekis koksai kur rastas
 Negal nė išpūdzio palikt.
 Jau Dainius ir dainuot nustojo,
 Jo sveikata vis ein silpnyn,
 Tik apie ją jisai svajoja,
 Jo meilē eina vis karštyn.
 Vos gyvas būdams vargšas mirdams,
 Ir myrio jau jis patale,
 Su šiuo jau svietu atsiskirdams,
 Mylėjo su visa gale.
 Kaip laidojo, tai taip gailėjos
 Jo giminės, seni tėvai,
 Kad net danguose jau pradėjo
 Jo gailėtis ir dievai.
 Netik tėvai ir artimieji—
 Jo visas sviets pradėjo verkt,
 Taip, kad dievai galop pradėjo
 Už mirtį vienas kitą peikt.
 Tada Perkūnas, diev's iš augšto,

Pas save šūktelėj' dievus:

„Paverskim Dainių mes į paukštį:
 Lakštingala tegu jis bus".
 Dievai ant to visi sutiko
 Ir vėl nuėjo sau tolyn;
 Paukščiū mūs Dainius pasiliko,
 Ir nulėkē čiulbēt žemyn.
 Prieš langą mylimos pradėjo
 Kas dien, kas nakt gražiai čiulbēt,
 Iš rūmų ji nesyk išėjo
 Čiulbėjimu pasigērēt.
 Toliaus, kiek sykių iš sėklyčios
 Išeidavo jo paklausyt,
 Tai Dainių visada, kaip tyčia,
 Pradėdavo širdy atmint.
 Ateidavo į mintį veidas,
 Kuris išblyškęs bu'o labai,
 Kaip galvą eidavo nuleidęs,—
 Jo dailios akys ir skruostai.
 Matyt, kad mislys jį atlanko,
 Viena sau pradeda svajot,
 Raudonas veidas jos išblanko,
 Pradėjo apie jį dūmot.
 Kaip prieš mirimą jo nemylėjo,
 Dabar pamilo jį pilnai...
 Bet jos jau Dainiui nereikėjo,
 Atėjo meilē pervėlai.
 Apsirgo ir duktē turtinga
 Su Dainiaus lūpose daina...
 Pasirgus, mirē nelaiminga,
 Dar būdama visai jauna.
 Tėvai seni labai gailėjos,
 Vis negalėdami suprast:
 Kokia tai priežastis galėjo
 In grabą dukterį iverst?
 Tada dievai, mūs geradėjai,
 Pasigailėjo tos dukters
 Ir, į Ramaują susiėje,
 In rožę ryžos ją paverst.
 Dievai tuoj teikėsi pratarti
 Lakštingalai paliaut giedot,
 Kada pradėjo rožē tarpti,
 Eit į lapus, žydēt, bujot.
 Delto pas mus šiandieną liauna
 Tada lakštingala čiulbēt,
 Kada gražioji rožē gauna
 Išsprogt, užaugt ir pražydēt.

Sonetas.

Nereikia mums turtų didžiųjų,
 Nereikia goslybės tuščios,
 Nenorime spausti prastųjų,
 Neveržiam jų duonos juodos.
 Nenorime mes viešpatauti,
 Nenorim pamušti tautas,
 Nenorim jų tėviškės griauti,
 Ir gimtines dovyt vietas.
 Mes geidžiam, kad žmonės vargingi,
 Tarnaujanti Dievui širdingai,
 Zmogaus nors igytų tiesas.
 Už ką-gi, o, Dieve augščiausias,
 Taip atstumi visad žemiausias
 Zmonių vargingųjų maldas?

Amerikos Naujienos.

823 išgelbėta nuo skęstančio laivo. Halifax, 12 d. sausio. 823 pasażieriai, keliavę laivu Uranium iš Rotterdamo į Halifax'ą, ką tik nenuskendo pa- baigoje savo kelionės. Uranium, besitardamas į uostą (tik 12 mylių nuo Halifax) susidaužė į povandeninius akmenis ir pradėjo skęsti. Pribuvusi pagelba visus pasa- žierius išgelbėjo. Tik kai-kurie laivo tarnautojų tapo sunkiai sužeisti nuo laivo susitrenkimo.

Užmušė pačią, kad nenorėjo Ameri- kos. New Haven, Conn. Italas C. Barilo mirtinai nu- šovė savo pačią už tai, jog ji nenorėjo Amerikoje gyventi ir prašė vyro, kad ją leistų važiuoti į savo tėvynę—Itali- ją. Nušovęs pačią, Barilo pats sau taipgi atėmė gyvastį.

Netikri pinigai. Suvienytuose Valstijose pa- staruoju laiku prasiplatino netikros penkdolerinės bu- maškos. Jos taip puikiai padirbtos, kad net pinigų ex- pertai vos įstengia jas atskirti nuo tikrų bumaškų. Taigi reikia būti atsargesniais su tais pinigais.

Su \$500.000 uždirbo \$800.000.000. Dabarti- niu laiku Washingtone eina tyrinėjimas „pinigų trusto“. Laike tyrinėjimo paaiškėjo, jog vienas New Yorko ban- kas, 1863 metais pradėjęs „bizni“ su 500.000 doleriu, ligi šilo uždirbo 80 milijonų doleriu. Pastaraisiais 4 me- tais tas bankas mokėjęs savo pajininkams 226-tą nuošim- tį, vadinasi vienais metais ant kožno \$100 idėtų pinigų uždirbęs 226 dolerius. Geras uždarbis.

Pasiuntė per pačią žmogaus pele- nus. St. Louis'e sausio 9 dieną pasimirė tulas Nauma- nas, kuris prieš mirtį paliko įsakymą jo kūną sudeginti. Kadangi Naumano giminės gyvenanti Edvardsvillėj, Ill., btūinai norėjo palaidoti jį ant savo kapų, tat St. Louis'o miesto valdžia Naumano kūną sudegino kremaorijoje, o pelenus pasiuntė per pačią jo giminėms, kad palaidotų.

Archbald prašalintas iš teisėjų. Washington, 13 d. sausio. Suvienujų Valstijų senatas 4 balsų didžiama prašalino nuo urėdo augščiausiąjį Suv. Valstijų komercijos Court'o teisėją W. Archbald'ą. Apie jį daug buvo rašyta įvairiuose laikraščiuose, jog tą augštą ur- rėdą Archbaldas tankiai panaudodavęs savo privatiškiems tikslams. Užvedus tyrinėjimą, senatas balsų didžiama pripažino jį kaltu ir netik prašalino iš teisėjų, bet dar at- ėmė jam teisę užimti kokią nors valdišką vietą.

27 žuvo laike medžioklės. Harrisburg, Pa., 11 d. sausio. Sulig surinktąjį iš visos valstijos rapor- tą, laike pastarojo medžioklės sezono nuo įvairių prietikių visoje Pensylvanijos valstijoje žuvo 27 medžiotojai ir 126 tapo sužeista.

Medžioklė šimet buvusi labai pelninga. Vien tik Pensylvanijos valstijoje nušauta: 138 meškos, 721 vil-

kas, 773 laukiniai kalakutai, 76.265 voverys, 340.850 zuikių ir daug įvairių paukščių.

300 šeimynų be pastogės. Evansville, Ind., 14 d. sausio. Ohio upė, išėjusi iš krantų, užliejo vi- są Oakdale miestelį. Visi to miestelio gyventojai turėjo apleisti savo pastogę ir persikraustyti į artimąjį Evans- villės miestelį. Visokis susinešimas toje apylinkėje per- trauktas. Medžiagiška blėdis didelė.

Kriaučių streikas. New Yorko kriaučių streikas tebesitęsia. Siomis dienomis prisidėjo prie strei- kierių 20.000 drabužių kirpėjų. Kalbama, jog ir Bostono kriaučiai rengiasi streikuoti.

Prie kasimo Panamos kanalo pastaraisiais ketveriais metais tapo užmušta 395 darbininkai. Didžiama jų žuvo nuo eksploduojančios medžiagos.

Iš Visur.

IS KARES LAUKO.

Rengiasi atnaujinti karę. Londonas, 14 d. sausio. Balkanų valstybių plenipotentai, negalėdami geruoju susitaikinti su Turkijos atstovais, nusprendė iš- naujo pradėti karę ir kardu priversti turkus išpildyti Balkanų valstybių reikalavimus. Jeigu kitos vaslybės neįsikis į besiderančiųjų tarpą, beabejo ateinančią savaitę pasaulis išgirs pasibaisėtinas žinias iš Cataldzios apy- linkės.

Bulgarų atstovai pranešė Turku plenipotentams, jog pradėjus iš naujo karę, bulgarai jau neužsiganėdys dabar- tiniais reikalavimais, bet stengsis užimti turkų visas že- mes ligi Konstantinopolio vartų ir pareikalauts iš Turki- jos 200 milijonų doleriu atlyginimo už karės kaštus.

Balkanų valstybių atstovai tvirtina, jog jie turi su- traukę aplink Adrianopolį ir Cataldzios apylinkėje 400.000 gerai išlavintos kariuomenės. Turkų gi, ginan- čių Cataldzios tvirtumas, yra apie 140.000 žmonių.

Prancija pataria nepradėti karės. Londonas, 15 d. sausio. Prancijos valdžia per savo am- basadorių Londone patarė Balkanų viešpatijų atstovams, kad jie visiškai nepertrauktų taikos tarybų su Turku plenipotentais ir nepradėtų karės. Mat šiomis dienomis didžiosios viešpatijos iduosią abiejų pusių plenipoten- tams raštą kaslink sątaikos. Manoma, kad Turkiijai bus įsakyta atiduoti bulgarams Adrianopolio tvirtovę, be ku- rios bulgarai nenorį taikinties.

Turku atstovai taipogi gavo nuo savo valdžios iš Kon- stantinopolio žinią, kad kol kas pasiliktų Londone.

Turkijos laivas bombardavo graikų miestą. Athenai, 15 d. sausio. Turkų karės laivas „Medzidieh“ atliko gana pavojingą, tečiau pasekmnią, žygi pereitą naktį. Pasinaudodamas tiršta migla, „Me-

džidieh" išplaukė iš Dardanelių uosto, praėjo nepatėmąs pro graikų laivyno minų nešiotojų blokadą ir apie pusiaudienį pradėjo bombarduoti pajūrio miestą Syra. „Medžidieh" mėgino subombarduoti parako sandelius tame mieste, tačiau jiems nieko neužkenkė, tik tai sugriovė šalia esančią elektros stotį. Vėliaus pradėjo šaudyti prieplaukoje esantį šarvuotį „Macedonia", kuris čion atsiųstas pataisymui. „Macedonia" laivo kapitonas, bijodamas kad priešų kulkos nesuardytų visiškai laivo, ėmęs paskandino jį prieplaukoje.

Po to „Medžidieh" nuplaukė Smirnos linkui.

Rusija mobilizuoja laivyną. Iš Londono praneša, jog Rusijos valdžia apskelbusi Juodosios jūros laivyno mobilizaciją. Laivams įsakyta būti prisirengusiais plaukti į Dardanelius, kaip tik ateis nuo kitų valstybių patarimas pradėti veikti. Ši mobilizacija padaryta greičiausiai tam, kad pagazdinus Turkiją ir privertus ją taikintis su Balkanų valstybėmis.

7000 graikų užmušta. Graikų kariuomenė, apgulusi Janinos tvirtovę, šiomis dienomis turėjo kelis nevykusius susirėmimus su turkais. Graikai pražudė užmuštais ir sužeistais 7.000 savo kareivių. Iš Salonikų pasiųsta šešta divizija graikų kariuomenės į pagelbą apgulusiems Janinos tvirtovę graikams.

Rumunija grasina Bulgarijai. Pereitame „Zv." No. rašėme, jog Bulgarija galutinai susitakiusi su Rumunija, atiduodama jai skylą žemės. Dabar gi iš Londono vėl gauta žinia, jog panaši sątaika tarp Bulgarijos ir Rumunijos dar neįvyko. Atpenč Rumunija pasiuntusi Bulgarijai ultimatum, kad į 48 valandas toji išpildytų jos reikalavimus. Priešingame atsitikime Rumunija apskelbsianti visos savo kariuomenės mobilizaciją. Mat, rumunai negali ramiai žiūrėti, kaip silpnesni už juos jų kaimynai—bulgarai turi užėmę tiek Turkijos žemių ir nenori nieko duoti rumunams už jų nesikišimą karėn.

Adrianopolyje badas. Iš Londono praneša, kad Konstantinopolyje gauta iš Adrianopolio bevieliu telegrafu žinia, jog tarpe kareivių prasidėjęs badas: kareiviams kasdieną išduodama tik po 4 uncijas (ketvirtą dalį svaro) duonos; bet ir po tiek duodant duonos užteksią vos kelioms dienoms.

Prie Cataldžos turkų kareiviai reikalauja ar vesti juos mūšn, ar paleisti namo. Dabar 15.000 turkų kareivių dirba prie statymo naujų tvirtovių.

Turkų laivne betvarkė: jau 3 mėnesiai kaip aficeriai nėra gavę algos. Jūrininkai pradeda nerimauti.

KYNAL.

Sušaūdė už opiumo vartojimą. Kynuose nuo senovės yra prasiplatinęs blogas paprotis—rūkyti opiumą. Įvedus šalyje respubliką, smarkiai pradėta prieš tą paprotį kovoti. Kalėdų dieną Sanghajaus gubernatorius išleido įsakymą, draudžiantį visiškai vartoti opiumą. Sausio 9 dieną Sanghajuje suimta moteris-

kynietė, kuri, nepaisydama valdžios uždraudimo, traukė opiumo dūmus. Už tą prasikaltimą gubernatoriaus įsakymu ji tapo išvesta į miesto viešąjį plečių ir akyveizdoje tūkstančių žiūrėtojų sušaudyta.

Tokia žiauri bausmė daugeli kyniečių visiškai atpratino nuo to blogo įpročio. Taip antai Hongkonge ir Sanghajuje yra sukrauta pargabento iš Indijų apie už 60.000.000 dolerių opiumo, kurio niekas neperka. Visoje viešpatijoje opiumo prekyba žymiai puola žemyn.

Sušaūdė 39 raupuočius. Sausio 10 dieną Naining'e, Kwangsi provincijoje, vietinės valdžios įsakymu sušaudyta 39 žmonės, sirgusieji neišgydomais raupais, jų gi kūnai akyveizdoje didelės žmonių minios tapo sudeginti. Valdžia taipogi paskelbė dovanas tiems, kurie praneš jai apie raupais sergančius ligonius. Mat, didžiūma kyniečių, susirgusių taja baisia liga, ilgai slepiasi ir, begyvendami drauge su kitais žmonėmis, platinta tą epidemiją.

MOROKKO.

500 maurų užmušta. Prancūzų valdžia jokiū būdu negalinti nuraminti užimtos Afrikoje maurų šalies—Morokko—gyventojų. Maurai be perstojo, kur tik galėdami, užpuldinėja prancūzų kariuomenę ir europiečius gyventojus. Sausio 10 dieną maurai užpuolę prancūzų kariuomenę 20 mylių nuo miesto Magador. Tarp abiejų pusių kilo smarkus susirėmimas. Toje kovoje krito šovirš 500 maurų; prancūzų užmušta 12 žmonių ir 60 sužeista.

PORTUGALIJA.

3 užmušti riaušėse. Cezimbra miestelyje, 18 mylių nuo Lisbonos, sausio 12 dieną kilo smarki peštytynė tarp demokratų ir republikonų kliubų sąnarių. Policijai pribuvus malšinti riaušininkus, pastarieji, visi kaip vienas, puolėsi ant policijos ir ėmė juos šaudyti. Policistai taipogi nesigailėjo šuvių ir užmuše 3 riaušininkus, o 29 sužeidė.

ITALIJA.

Pasikėsinimas ant Italijos karaliaus gyvasties. Laikraščiai praneša, kad nusiošęs neseniai vieno Rymo viešbučio tarnas Delfero Sangiovani, palikęs raštą, kuriame sakoma, jog jis buyęs anarkistų nusamdytas nušauti karalių Viktorą Emanuelių. Kadangi jis to darbo negalėjęs atlikti, tai iš baimės anarkistų keršto pats sau galą pasidareš. Dabar Rymo policija stropiai jieško suokalbininkų, papirkusių nelaimingą tarną.

Tripolio arabai kovosią su italais. Atvykęs Konstantinopolin Enver-bejus pranešė turkų vyriausybei, jog visi intekmingieji Tripolio arabų vadai prisiekę kovoti ir toliau su italais. Sako, jie nepripažįsta jokios Turkijos sutarties su Italija ir jos nebosia.

10 žmonių prigėrė. Palei Liverpool'i (Anglijoje) garlaisis Ambrose susidaužė su žvėjų laivu; abu

laivu nuskeno, nusinešdami ant marių dugno sykiu su savim 10 žmonių.

RUSIJA.

Naujas ministeris. Vieton atsisakiusiojo vidaus reiklaų ministerio Makarovo šiomis dienomis paskirtas ministeriu M. Maklakovas, Cernigovo gubernatorius. Naujas ministeris yra brolis žinomo kadetų vado, Dūmos atstovo Maklakovo. Ministeris Maklakovas yra dešinysis ir žinomas, kaip veiklus žmogus.

M a r a s. Rusijos pasienyje Afganistane, netoli Kuškos tvirtumos, baisiai siaučia maras (džuma). Kaip buvome rašę „Zvaigždėje“ viename tik Firuskos mieste iš 20.000 gyventojų taja baisia liga išmirė 15.000 žmonių. Viename valsčiuje iš 500 žmonių pasiliko tik 20. Cilduchteros miestelyje iš 130 kareivių išliko gyvi tik 17 žmonių. Kariuomenė griežtai atsisako eiti į maro apimtąsias vietas. Kai-kuriuose apylinkėse išmiršta kasdien 200—300 žmonių. Tuotarpu gydytojo pagelbos čia nėra jokios. Taigi Rusijai graso iš Azijos rytų naujas didelis pavojus, baisėsnis negu kolera.

Studentų byla. Kijeve dabar tardomi 322 politechnikos studentai, dalyvavusieji demonstracijose; dalis jų bus pavaryta iš politechnikos.

Nuteisė. Už paliuosavimą iš ligonbučio teroristės, metusios bombą į Varšuvos gubernatorių Skaloną, 18 metų vaikiną nuteistas 6 mėtams ir 8 mėnesiams katorgon.

Saperų byla. Taškente buvo nagrinėjama byla 40 saperų (kareivių), pakėlusių kazarmėse maištą; pirma jau buvo nuteista 221 kareivis. Pastaruoju 17 sušaudyta karo pasmerkimu.

Nuslinko jūros krantas. Iš Odesos praneša, jog Juodosios jūros krantas ant kokių 3 verstų ilgio nuslinko į jūrą. Išnaikinta apie 20 vasarnamių. Kranto linija persimainė. Jūros dugnas pasikėlė, ir atsirado keletas mažų salų. Nuostoliai siekia apie 4 milijonus rublių.

B a d a s. Ateina žinios, kad kaikuriuose Sibiro vietose prasidėjęs badas. Tomsko gubernatorius prašo valdžios ūmu liaku suteikti 700.000 rublių pašalpos badaujantiems.

Raidžių rinkėjų streikas. Baku mieste streikuoja 150 raidžių rinkėjų, reikalaudami didesnio užmokesnio. Spaustuvių savininkai padarę sutartį, jog tas iš jų mokės 1000 rublių bausmės, kurs nusileis darbininkams.

Vagių susivaižavimas. Gruodžio 6 dieną Maskvoje policija susekė slaptą vagių susirinkimą, kuriame dalyvavo visos Rusijos „vagių sąjungos“ atstovai. Susirinkimas buvo paskirtas viename restorane. Policija visus suėmė.

Austrijos šnipas. Kieve suimta Austrijos pavaldinį Sielecki, kuris yra kaltinimas, kad suteikęs Austrijos vyriausybei žinias apie Rusijos padėjimą.

Mokiniam palengvinimas. Nuo gruodžio 15 dienos gelžkelių valdyba įvedė didelį palengvini-

mą važiuojantiems gelžkelių mokiniam ir ekskursantams. Mokiniai, važiuojantieji namon ir iš namų mokyklon mokės už bilietą ketvirtą dalį mažiau, kaip paprastai. Ekskursantams gi bilietų kaina numažinta per pusę.

Žinutės.

— Serbai, padarę su turkais santaiką, nori pasiskolinti Paryžiuje 500 milijonų frankų tiesimui naujų geležinkelių užkariautose šalyse.

— Kroatijos (Austrijoje) vietininkas Cuvaj, kurį kroatų studentai dusyk norėję nušauti, atsisakė nuo savo vietos. Jo vietą užimsias slavams prielankėsnis.

— Albanijos sosto kandidatų, norinčių užimti šią pelningą vietą, esą jau 27. Tarpe kandidatų skaičiaus yra ir nuverstasis nuo Portugalijos sosto karalius Manuelis.

— Vienos (Austrijos sostinės) majoru išrinktas katalikų partijos šalininkas Veiskirchner, buvusias prekybos ministeri.

— Kynų vyriausybė užsisakė sau Prancūzijoje 12 laktytuvų su ta sąlyga, kad prancūzai išmokytų per vienus metus kynų lakūnus.

— Iš Indijos praneša, kad indų tautos susirinkimas nutaręs reikalauti iš Anglijos valdžios, kad suteiktų Indijai autonomiją.

Yvairios Žinios.

Išsivadėjo kunigaikštaitės titulo. Vienoje (Austrijos sostinėje) sausio 9 dieną atsibuvo nepaprastos sutuoktuvės: Austrijos didkunigaikščio Karlo Stepono duktė Eleonora ištekejė už prasto Austrijos laivyno aficerio Klosso. Pagal tų kunigaikščių giminės palikimą kiekvienas jų giminės narys, einas moterystėn su nelygios sau kilmės asmeniu turi atsisakyti nuo kunigaikščio titulo ir visų tos giminės privilegijų. Kunigaikštaitė Eleonora ramiai nuo to visa atsisakė ir apsigyveno su savo vyru kaip paprasta pilietė.

Nužudė 1000 kūdikių. Berlyno laikraščiai praneša, jog Archangelske (Rusijoje) išėjo aikštėn pasibaisėtina piktadarystė. Suimta kūdikių priėmėja (bobutė) Kuznecova, kuri laike 35 metų nužudžius daugiau negu tūkstantį kūdikių. Jos sėtoniškas darbas užtai taip ilgai neišėjęs aikštėn, kad vietinis valdžios gydytojas neperžiūrėjęs numirusiųjų kūdikių kūnelių, išdavinėjo paliūdijimus, kad jie mirę sava mirčia. Dabar Kuznecova ir daktaras Kutuzovas suimti; juos laukia aštri bausmė.

Prasiskolinės kaimas. Nėra pasaulyje taip prasiskolinusio kaimo, kaip vienas kaimas Saratovo gubernijoje (Rusijoje). Kaip žinoma, Saratovo gubernijoje delei javų neužderėjimo tankiai lankosi badas. Kaip pašalpą pastaraisiais neužderėjimo metais valdžia paskolino tam kaimui 22.753.477 rublius. Ta skola vargu liks ka-

da nors išmokėta, kadangi vietiniai gyventojai kasmetai reikalauja naujos pašalpos.

Vokietijos prasikaltėliai. Vokietijoje neseniai buvo surašyti visokie kaltininkai, kuriuos teismas nubaudė už įvairius prasižengimus. Pasirodo, kad Vokietijoje yra 3.869.000 nuteistų kaltininkų. Iš jų 3.060.000 vyrų ir 809.000 moterų. Abelnai imant išeina, kad Vokietijoje kiekvienas 6 vyras yra nuteistas kaltininkas ir kiekviena 25 moteris—nuteista kaltininkė.

Draudžia lankyti kinemotografą. Vokietijoje apskelbtas policijos paliepimas, kad vaikams lig 16 metų užginta lankyti kinemotografus (krutamuosius paveikslus). Reikėtų tai įsidėti ir mūsų tėvams, nes kinemotografuose apart visokių nepaprastų baisenybių rodoma ir daug šlykščių dalykų, kas labai blogai atsiliepia į vaikų auklėjimą.

Kokliušas. (Tąsa) Kas kokliušu serga? Kokliušu serga labiausiai maži vaikai, maž daug iki 10 metų amžiaus. Vyresnieji vaikai daug rečiau tą ligą gauna, o suaugę žmonės visai retai kokliušui pasiduoda. Beto, kokliušu sykį sirgęs jau antru kartu nebeseraga.

Ar daug miršta kokliušu? Paprastai kokliušu miršta ne tiek daug. Bet 1—2 metų vaikams kokliušas yra baisi liga, nes tuomet išmiršta apie 15 iš šimto apsirusiųjų, o pirmais amžiaus metais kokliušu miršta net ketvita dalis susirusių vaikų.

Kokliušas pats savimi būtų dar ne labai baisi liga, bet paskui ji seka beveik visos kitos ligos: tymai, difteritas ir t. t. Iš paties kokliušo kartais pasidaro plaučių uždegimas arba gaunama plaučių džiova.

Kaip pasisergėti nuo kokliušo? Žinia yra, kad kokliušas užkrečiama liga. Pertai reikia sergėti vaikus, kad neužsikrėstų. Kur randasi kokliušas, ten mažų vaikų išto lo reikia neleisti. Jei jūsų namuose kas kokliušu apsirgo, tai sveikus vaikus reikia nuo jo saugoti ir laikyti kitame kambaryje. Ligoniams visi indai, skalbiniai, rakan dais turi būti visiškai skyriam. Suprantama, nėra reikalo sergėti tokius svaikus, kurie kokliušu persirgę, nes jie ta liga neužsikrės.

Kaip gydyti kokliušas? Tokių vaistų, kurie kaip ranka kokliušą atimtų, nėra. Vaistai tik palengvina ligą. Kokliušo gydyme svarbiausią vietą užima tyras oras. Todėl reikia tankiai vėdyti kambarį, o jei vasaros laikas, tai ligonį reikia laikyti lauke. Patariama ligoniui duoti kas 2 adynos po arbatinį šaukščiuką sodos vandens, o ligoniui nusikosėjus tuomi vandeniui išplauti burną. Valgi galima duoti visoki, kaip sveikam, tik nereikia duoti rūgščių ir sūrių valgių, kurie sukelia kosulį.

Naujas išradimas.

(Ironija.)

Kažkaip netikėtai buvau patekęs Kaune į priešrinkiminį Dūmos atstovų mitingą. Mitingas be cicilikų, tai kaip vežimas be penktojo rato. Todėl netruko jų ir čia. Ir kaip tyčia mano laimei, ši kartą buvo susirinkę visi stambiausieji mūsų cicilikystės šulai. Netruko net ir pa-

ties Buloto.

Susirinkę gi ciciliki ką beveiks? Jie kaip „senos panos“ ima „rožnias kalbas kalbėti“ — ir, žinoma, vis cicilikiškai.

Jas perpasakoti—ne mano dalykas. Kur ten viską be atminsi. Bet vieną dalyką gerai galvon įsidėjau, būtent, kad i Dūmos atstovus nėra reikalo rinkti žmogaus su mokslu: mokslas, mat, poniškas dalykas. Lietuviams gi kaippo darbo žmonėms užtenka išrinkti „darbo žmogų“, by tik būtų susipratęs, skaitytų cicilikų laikraščius ir Dūmoje mokėtų atsistoti ir atsisėsti.

Man tai girdint dingtelėjo galvon puiki mintis—išrasti tokią mašiną, kuri galėtų pirmievių atstovą užstoti ant visado. Ilgai galvojau apie tai, paišiau, braižiau, bet galų-gale man pavyko pasiekti tikslas. Mano išradimas gatavas. Aš ketinu pavadinti savo mašiną a u t o m a t i š k u a t s t o v u. Jis susidės iš medinio stulpo: tam tikslui tinka visoks medis, bet geriausias būtų supuvusių vidurių, kad viduje būtų tuščias. Ant viršaus to stulpo bus keturkampė skrynūtė irgi viduje tuščia. In ją prireikus galima įstatyti gramafonas. Paleidus gramofoną, mūsų automatiškas atstovas kalbės kaip gyvas.

Iš pryšakio jis bus pagražintas, kad turėtų šioki-toki panašumą į žmogaus veidą. Burnos vietoje bus skylutė —per ją galima bus dėti 10 rub. auksu, bei popierėliu. Užpakalyje bus mažos drelės užrakintos. Nuo jų raktelės bus cicilikų rankose; su tuo rakteliu jie galės „automatišką atstovą“ atrakinti ir išsiėmę įmestuosius pinigus, vėl jį užrakinti.

Taigi prašau gerb. cicilikų mano išradimą priimti ir padėti man jį įvykdyti. Mano „automatiškas atstovas“ atneš cicilikams begalo daug naudos. Jis vienas galės atstoti visus buvusius pirmievių gyvuosius atstovus. Nes įdėjus jo galvon gramofoną ir paleidus, jis galės kalbėti kasdien be pertrukio, kaip Bulota. O išėmus iš jo gramofoną—jis tylės kad ir visus penkerius metus, kaip Keinys ar Požela. Net jei koks Puriškeviče ir apspjaudytų mano „automatišką atstovą“—nieko tai jam nekenks. Juk jis medinis—nušluostysi—ir vėl sau stovės kaip stovėjęs.

Be to mano „automatiškas atstovas“ yra dar ir tuo geras, kad jis tinka visoms Dūmos partijoms ir frakcijoms. Tam tikslui užtenka ant skrybėlės ar juostos padėti partijos vardą, paveizdan „Kauno atstovas“, „Darbo kuopos atstovas“ ir t. t.

Tai-gi visi mūsų politikai, o ypač pirmieviai, skubinkitės užsisakyti pas mane išrastąjį „automatišką atstovą“. Parduodu pigiai. Darbą atlieku sąžiningiau, negu Danauckas.

„Garnys“.

Seimas Liet. R. K. Blaivininkų Sąjungos.

Seimas bus laikomas So. Bostone, Mass., 21 ir 22 sausio, 1913 m. Priežastis taip ilgo nusitęsimo išras patis gerbiamieji delegatai. Užprašome kaskaitlingiausiai atsilankyti kaip delegatus taip ir svečius.

Su pagarba

M. A. Norkūnas.

P. S. Kur sesijos bus laikomos, apie tai praneš vietinė So. Bostono kuopa.

Iš Keliones.

(Taša)

Kitame šone nevaisinių medžių giraitė ir puiki derlinga lanka, kurios viduriu teka siauras vingiuotas Salaruk. Tarpe klebonijos ir prieglaudos, ant kalnelio paskirta vieta naujai bažnyčiai. Regykla iš čia žavėtina. In rytus šmėkšo augšti, pliki kalnai; lomoje, nusodintoje topoliais ir kitokiais lapočiais, tiesiasi geležinkelis Orenburgo linkui. (Retai traukiniai vaikščiodami ne-

Kun. Just. Pranaitis, Turkestano, Centralinės Azijos ir Užkaspijos žemių kuratas (klebonas).

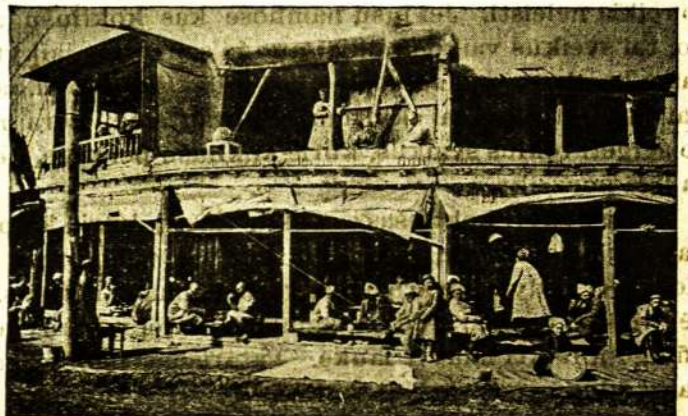
daug bildėsio tedaro ir tas pats netik gyventojams dirksnių negadina, bet garvežio švilpimai, kurtus vagonų ratų dundėjimai sukelia saldžias svajones apie tėvynę. Visi bemaž šio kampelio gyventojai europiečiai yra atkeliavę čion iš savo gimtinių šalių tuo pačiu gelžkelio.) In pietvakarius kalnelio papėdėje klebono kvietkynas, čia jau ir apžėlęs akacijomis upės Salaruk krantas, o toliau medžiuose paskendęs miestas. Siaurryčiuose viršminėtoji plati lanka su augštu ant Salaruk tiltu ir siaura bet tamsi aleja, vedanti į didelę Kaufmann'o gatvę. Tas gamtos bei meno suderinimas neapsakytai gražiai atrodo, ypač skaisčioje mėne sienoje. Kada klebonas pirkto tą vietą nuo kaimynų kirgizų, ji buvo apleista. Dabar-gi nauji triobesiai, keliai, takeliai ir jo paties vyriausia susodinti medžiai atmainė jos išvaizdą nepažintinai.

Ant upės Salaruk kun. Pranaitis įtaisė maudynes ir elektrikos dirbimui mašiną. Su taja elektrika apšviečiama parapijos triobesiai ir varoma jos nuosavoji lentpiuvė. Maudynės pavesta be mokesčio parapijiečių naudai. Bet kad šie toli, iškriekę po miestą, nedažnai gali ateiti, tad leidžiama dykai paskirtose valandose visus, kas tik nor maudyties. Tuomi leidimu daugiausia naudojami api-

cieriai su savo šeimynomis.

Salaruke yra begalis žalčių. Neretai, atėjus maudyties, randi būdelėje ant lentos išsitiesusi ilga, stora, kaip pantis, žaltį, besišildantį karštuose saulės spinduliuose. Tie baisūs gyvūnai ir tankus su jais vandenyje susitikimas tečiaus neimaž neatgrasina Taškento žmonių nuo maudynių. Gyvendami nuolatinėje kaimynystėje jie su žalčiais taip jau apsiprato, kad vieni kitų nei nesibijo. Syki man bevaikščiojant po kunigo sodus, palei augštą molio sieną sušnabzdėjo nepaprasto dydžio šliaužis—gyvatė ar žaltys, Dievas jį žino. Jo galva, tarytum, ančiuko ir toks ilgas ir storas, kad mane būtų galėjęs kelias eiles apvynioti. Visa nutirpau ir akimirkoje atkreipiau kulnis kaveikiaus iš čia nešti kudašių. Bet pakol iš vietos pasijudinau, jis pirmutinis, skubiai ringuodamas, pradėjo šalinties ir slėpties lapų tankumėje. Mirtys nuo gyvačių geluonio čia retai pasitaiko.

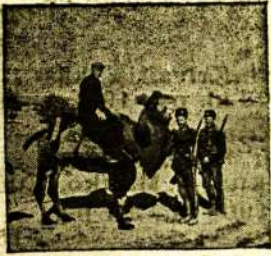
Nauja Vidurinėje Azijoje katalikų parapija užima suviršum du milijonu ketvirtainių vierstų. Jai priklauso Rusijos Turkestanas, Bucharā, Chiva ir Užkaspija. Ji tiesiasi nuo Persijos bei Kynų rubežių iki Kaspijos jurai ir beveik pačiam Orenburgui. Kad aplankius visus parapijiečius, reikia daug tūkstančių vierstų sumatuoti gelžkeliais, arkliais, kupranugariais ir asilais. Visų vietų atveju jokia būdu negalima apvažiuoti, nes kartais prisieina po tūkstantį kareivių išklaustyti išpažinties. Virš to pasitaiko neretai užvilkti krikštai, jungtuvės ir ligoniai. Tatai važinėjama kelis kartus į metus ir tos kelionės tęsiasi po daugel mėnesių. Pirmiau, besteidamas Turkestano parapija, kun. Pranaitis neturėjo jokio pagalbininko: nepatogus oras, geltonasai drugys ir dažni žemės drebėjimai, tolymas nuo savo tėvy-

Sarty čaichanos—arbatinės.

nės, o taipogi misijonieriškas kunigo gyvenimas anaipol nemasindavo čion dvasiškijos. Tik pastarais metais, pasisekus klebonui prisikalbinti porą jaunų lietuvių kunigų, misijų darbas šiek tiek palengvėjo. Du išvažiuodavo žėdnas paskirton sau vieton lankyti parapijiečių, o trečias pasilikdavo Taškente, vietinių katalikų patarnavimui. Indomios tos kunigų išleistuvės į misijas. Vienų

liudininke ir aš buvau. Tuomet išrengėme i 5.000 viorstu kelione kun. Bronislovą Ruteni. Vežimas su būda ant galvos padarytas taip, kad jį galima būtų ištiesti nakvynei. Užpakalyje ant tam tikrų prietaisų sukraujama sudedamasai alatorius, kunigo ir su juom keliaujančio vargoninko reikalingi daiktai, provizija ir valgio būtinieji indai bei frankiai. Tuos visus daiktus paskui apdengia stora cerata ir priveržia prie vežimo. Klebono su vikaru atsisveikinimas buvo toks

Kun. Rutenis ant kupranugario Persijos parubežeje.

širdingas, kaip, nelyginant, tėvo išleidžiant sūnų į karę. Netik jiedu patys susigraudino, bet ir aplink stovinčių palydovų akys apsirasojo. Tiesą pasakius, čia klebonas ir apsieina su savo pagalbininkais kunigais, kaip tikras tėvas su vaikais. Pastaraisiais metais kun. Pranaitis su pagalba įtekmingų politikoje rusų išsiviešėjo sau atskirus vagonus. Duota jų du pirmosios klasos. Viename turi įtaises bažnyčia, kitamegi virtuvę, salionėlį ir miegstubę. Tuos vagonus prikabinama prie visų traukinių, prie kurių kunigas pareikalauja. Nuvažiavus kokion vieton, kur besama katalikų, kunigui paprašius, juos atkabina ir palieka ligi kol jų savininkas nori. Kartais tiems vagonams vienoje vietoje reikia ilgokai užtrukti, pakol kunigas aplankys aplinkinius miestukus bei kaimelius ir kareivių stotis pasamdytais kupranugariais, arkliais, asilais. (Toliau bus.)

SULIG SAVO SUPRATIMO.

(Paskelbimas.)

Jeigu žmogus nori kaip reikia gyventi, jis turi gyventi sulig savo supratimo. Taipogi privalo jis dirbti sulig savo jėgų ir vengti persidirbimo. Jis neprivalo dūkti daugiau, negu jo muskulai, nervai ar smegenys gali pakelti. Jis privalo valgyti tik tokį valgį, kurį jo viduriai lengvai svgrumuliuoja. Jeigu jis priverčia savo vidurius dirbti daugiau, negu jie išgali, tai tuomi jis suardo ir nusilpnina savo vidurius. To pasekme yra negrumuliavimas. Jis gali būti išgydytas greitai. Greičiausia pagelba, tai Trinerio Amerikoniškas Elixiras iš Kartaus Vyno. Jis sustiprina muskulus ir nervus, išvalo žarnas ir vidurius paakina prie darbo. Jį taipogi galima vartoti nuo prietvaro, negrumuliavimo, galvos ir pilvo skaudėjimo, neuralgijos ir nerviškumo. Aptiekose. Jos. Triner 1333-39 S. Ashland ave., Chicago, Ill. Pamėgink Trinerio Liniementą nuo skaudėjimo muskulų ir narių.

Iš bėdos žmogaus niekad nesidžiaugk:

Pasauly bėdų dėl visų yr' daug;

Tave didesnė dar gali užspēt.

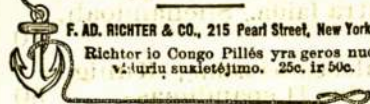
Bėdojvis geriau yr' pasigailēt.

Feeling "Fit" Every Day

Influenzos arba imedies užpuolimai naktimis arba kosulys ir diegimai jūsų raumenyse iš nusidirbimo, nepaguldys jus, jeigu turėsit

Dr. Richter'io Pain-Expelleri

savo namuose ir tuojaus imsite vartot. 25c. ir 50c. aptiekose. Sergėkis pamėgdžiotų vaistų.

REIKALAUJA TUOJAUS

500 patyrusių mainierių.

The Davis Coal & Coke Company iš Thomas W. Va., reikalauja 500 prityusių mainierių. Si kompanija dvigubai padidino savo angliakasyklas. Užtikrinama, kad darbo visados būsią pilnai. Apskritai ant dienos uždirbama nuo \$2.50 iki \$5.00, žiūrint į mokėjimą dirbti savo darbą. Kompanija pristatė daug namų dvilypių, 10 kambarių kiekviename, su gaso ir vandeniu stuboje. Čia nėra streiko, nei darbininkų ergelių.

Zvaigždės Agentai.

Mr. P. Mikalauckas, 248 W. Fourth St. So. Boston, Mass.

Mr. Iz. Nausiedas, 97 33rd str., Chicago, Ill.

Mr. P. J. Budginas, 4549 S. Hermitage ave., Chicago, Ill.

Mr. John Naujokaitis, 45 Planet St. Commercial Road, East London, England.

Mr. V. Kareiva, 3264 Thomson str. Philadelphia, Pa.

Mr. M. Norkūnas, 162 Prospect str., Lawrence, Mass.

Mr. J. Kalvelis, 222 Pine str. Rumford, Me.

Mr. P. Saulenas, 567 S. Canal str. Holyoke, Mass.

Mr. A. J. Brinius, 71 Pine str. Meriden, Conn.

Kasemer Ceplėnski, bei J. Walinski, Essen a.d. Ruhr, Suderich Str. No. 22 Rheinland, Germany.

Keliaujantis Agentas. Mr. A. Križanauckas, Philadelphia, Pa.

Mr. Aleks. Balčiūnas, P. O. Girardville, Pa.

Mr. L. Misiunas, P. O. Box 227. Gardner, Mass.

Mr. A. J. Sironaitis, 33 Whitney Str. Orange, Mass.

Mr. V. Staseiče, 349 Hamilton str. Grand Rapids, Mich.

Mr. Julionas Bukantis, 172 Eudicatt Str. Boston, Mass.

Parsiduoda

6 gyvenami namai ant East Lloyd St., Shenandoah, — Real Estate. Randos įneša \$45.00 per mėnesį. Prekė \$4400; primokėti reik \$2.000, kitkas ant hipotekos. Teipgi parsiduoda geri namai Girardvillėje.

JESSE B. DAVIS, Insurance Agentas, 120 S. Jardin st., Shenandoah, Pa.

Minersvilles Lietuviams

gerų gerlausial pasidėti pinigų štai šitame banke:

The First National Bank of Minersville, Pa.

Pradints kapitolas \$50,000. Perviršis \$70.000. Nelšdalintas uždarys \$35.881.00 CHARLES R. KEAR, presidentas, HARRY F. POTTER, kasierius

Kataliogas Knygu

Gaunamų "Zvaigždės" Knygynė. Adresuokite: "Zvaigždė"
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

- Algimantas** arba Lietuviai XIII šimtmetije, istoriška apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris, 5 tomai Shenandoah, Pa., 2.50
- Apeigos Rymo Katalikų Bažnyčios**, lenkiškai parašė kun. J. Lunkevičius, vertė Gerutis, antra laida, Shenandoah, Pa. 1905, 188 pls. 60
- Anima Vilis Marės Radzevičiūtės** apysaka, Jono Montvilo vertimas. Antras spaudimas. Shenandoah Pa. 1907 m., 162 psl., Kaštu kun. A. Miluko. 75
- Apie Socialistų Meilę**, knygelė I. Pašneka pas Kilpą Pipiro su Bimbiru. Parašė Debesylas. Shenandoah, Pa. 1908 m., 13 puls. 3
- Apie Socialistų Liuosybę**, knygelė II. Pašnekėjimas Kilpos namuose. Parašė Debesylas. Philadelphia, Pa. 1809 m., 12 pls. 3
- Antanukas**, kun. A. Miluko išleidimas, apysaka B. Prūso. Vertė Selimas; antra laida. Shenandoah, Pa. pls. 40, 10
- Apsakymas, Kelionės į Palestiną žemė**, Kunigo P. Gondkaus naujai pertaisytas II spaudimas 50
- Baltas Karžygis**, versta iš Mickaus. 2
- Bajoro Vuošvis**, apysaka iš Lietuvių gyvenimo, kun. A. Miluko kaštu, Shenandoah, Pa., 1906 m., 63 psl. 15
- Biurokratai**, apysaka, Parašė Jonas Kmitas, kaštu kun. A. Miluko, Shenandoah, Pa., 1907 m., 79 pls., 25
- Blaivėninkų knygelė** išleido Degtinės priešas. 5
- Davatų Knygą** arba Instatymas ir maldos išsirašiusių ir tretiji zokoną šv. Pranciškaus. 50
- Fabijolė**, Philadelphia, Pa. 1909 m., 360 psl., kaštu kun. V. Varnagirio, vertiko. 1.00
- Gyvačių Karalius**, ir kitokios apysakėlės, Ksavero Vanagėlio, kaštu kun. A. Miluko, Shenandoah, Pa. 1908 m. 31 psl. 10
- Giesmės Svietiškos ir Sventos**. 10
- Iš vakarės Gret Lemano Ežero**, Shenandoah, Pa., 172 psl., kun. M. Moravski's, J. D., Vertė Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 50
- Iš Daktaropasakojimų, Rudens diena, Sulaukė**, apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1907 m., kaštu kun. A. Miluko. 25
- Jonukas Karklynas Eina Lietuvos pažintų**, parašė Prietelis, Shenandoah, Pa., 1904 m., 47 psl., kaštu kun. A. Miluko. 20
- Kovaties Zalgiriais**, istoriška drama keturiuose aktuose, Shenandoah, Pa., 1906 m., pls. 31, Dr. V. Pietaris (Savasis), kaštu kun. A. Miluko. 15
- Kunigo Giminė**, Shenandoah, Pa., 1906 m., 68 psl., Parašė J. Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 20
- Kaip Elziutė praleido šv. Jono Dieną**, Shenandoah, Pa., 1908 m., 63 psl., parašė P. D., kaštu kun. A. Miluko. 20
- Krasauninkas-Laižybos-Dievo žmones**, Philadelphia, Pa., 1910 m., 28 psl. Ksavero Vanagėlio, kaštu kun. A. Miluko. 10
- Lou des'o Svenčiausios Panelės Marijos Mėnuo**, Shenandoah Pa. 1908 m., Pranaičių Julės vertimas. 80
- Lietuvos Virėja**. Sudėjo Aldonė V. 75
- Laiškai iš Kelionės po Palestina**, 50
- Lietuvos Istorija**, su kunigaiščių paveikslais ir žemlapiu ir Lietuvos rašliavos apžvalga, parašė Maironis 40
- Laisvės Metu**. Apysaka iš paskutinių atsitikimų. Parašė Antanas. 50
- Lietuviškas Albumas Trijose dalyse** 1.50
- Moterystė ir šeimyna**. Philadelphia, Pa., 1908 m., 41 pls. vertė iš vokiškos kalbos J. Gerutis., kaštu kun. A. Miluko. 50
- Mūsų Socialistai**, Shenandoah, Pa., 1906 m., 57 psl. apysaka iš paskiausiųjų Lietuvoje atsitikimų, parašė Jonas Kmitas, kaštu kun. A. Miluko. 15
- Melagių Dėdė**, (iš dzukų gyvenimo) Shenandoah, Pa., 1907 m., 27 psl., parašė Ksaveras Varnagėlis, kaštu kun. K. Miluko. 10
- Mūsų Išganytojas Jėzus Kristus** gyvenimas, naujas pataisytas išleidimas, Shenandoah, Pa., 1907 m., 209 pls. su paveikslais kaštu kun. A. Miluko. 75
- Maža Dovanėlė** apie spaviednį. 5
- Mindaugas**. Poema, parašė Krive-Krivaitis, kaštu autorius Shenandoah, Pa., 1905 m. psl. 19, 10
- Ne Mieste Laimė**, Pierre L'Ermite'o, iš prancūziško liuosos vertimas Pranaičių Julės, Shenandoah, Pa., 1908 m., 206 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Našlaičiai**, Shenandoah, Pa., 1908 m., 81 psl., vertė P. Str., kaštu kun. A. Miluko. 15
- Nekaltybė**, Shenandoah, Pa., 1907 m., 89 pls., J. Geručio versta iš vokiško, kaštu kun. A. Miluko. 15
- Patrimpo Laiškai**. 45
- Pergyventos Valandos**, Shenandoah, Pa. 45
- Pradžia ir Išsiplėtimas Katalikų tikėjimo**, Vyskupo M. Valančiaus, Shenandoah, Pa., 1906 m., 235 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Pamokslai be Kunigo**, parašė J. Gerutis, Shenandoah, Pa., 1906, 214 psl., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Pikta Dvasia**, drama trijuose aktuose Rudolfas Blaumanis, iš latviško vertė Ildargas, Shenandoah, Pa., 1908 m., 72 psl., kaštu kun. A. Miluko. 25
- Paklydėliai**, Shenandoah, Pa., 1907 m., 63 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Pasakyk Matušei**. Agnieška ir Antgarlaivio, tryje apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1908 m., kaštu kun. A. Miluko., 29 psl. 15
- Paugusių Žmonių Knygelė**. Parašė Vyskupas M. Valančius. 25
- Sodžionių Teologija**, parašė Gerutis, Shenandoah, Pa., 1908, 235 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Skaitymai iš Sventųjų Gyvenimų**, kiekvienai metų dienai, su paveikslais, keturi tomai: kaštu kun. A. Miluko, Philadelphia, Pa. (auklo apdarais \$3.50) skūriniais apdarais ir paauksuotais kraštais 5.00
- Susiskaldėliai**, Shenandoah, Pa., 1908, 62 psl., parašė J. Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 20
- Socialistai**, (Civinsko) Shenandoah, Pa., 1908, 124 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Saulei nusiledžiant**, Iš mūsų kariuonės, Kalėdų vakaras, apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1908 m., 62 psl., kaštu kun. A. Miluko. 15
- Siapus ir Anapus grabo**, parašė J. Gerutis, Shenandoah, Pa., 210 psl., kaštu kun. A. Miluko. 50
- Sventosios Rosijos Misijonieriai**, Lanskaja'os, 1902 m., Brooklyn'e, N. Y., kaštu kun. Varnagirio. 25
- Sveikata**. Iš vokiečių kalbos vertė kun. J. Gerutis. 75
- Trumpa Katalikų Bažnyčios Istorija**. Parašė kun. A. Alekna. 50
- Trumpas Katekizmas**. 10
- Vienuolinė Luoma**, Shenandoah, Pa., 1908, m., 191 psl. kaštu kun. P. Saurusaicio ir kun. A. Miluko. 25
- Valdimierius**, Shenandoah, Pa., 1906, m., 47 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Zivačiai šventųjų**. Vysk. M. Valančiaus. 50

Izidorius

917--33rd St.

Tel. Yards 2705

Nausiedas

Chicago, Ill.

Didžiausias Lietuviškas **Bankinis Kontoras** Siuntimo Pinigų.

Parduodame laivakortes ant visokių linijų į krajų ir iš krajaus.

Slunčiame pinigus į visas dalis svieto greičiau ir pigiau, už visus kitus agentus Amerikoje.

Užlaikom didžiausią krautuvę vyriškų drabužių, šėverykų ir skrybėlių, turime didelį departamentą auksinių daiktų, laikrodžių, žiedų spilkų, ir tt. Derauge užlaikome didelį skyrių visokių knygų: maldaknygi, istorijų, poezijų ir tt. Norėdamas ką pirkti, pirmiausia atėik pas mus, o būsi užgaidintas.

Jei užganedinsim, pasakyk kitiems.

Jei neužganedinsim, pasakyk mums

ANT. KRIZANAUSKO

Knygu Krautuve

asiulo įvairaus turinio svietiškas knygas taipogi maldaknyges. Neseniai išėjo iš spaudos puiki maldaknygė

DANGAUS RAKTAS

tinkama ypač jaunuomenei. Knygelė mažo formato, labai tinkanti nešioti kišeniuje. Kaina 35c., 75c. ir \$1.00.

Turiu išleides taipgi

NAUJA ELEMENTORIUS

su dadėjimu visų poterių, prisakymų katekizmo ir Ministranturo. Kaina 10c.

Reikalauju perkupčių. Nuleidžiu didelį nuošimtį.

Ant. Krizanauskas

2736 E. Venango St.,

Philadelphia, Pa.

J. P. BUDGINAS

BANKINIS KONTORAS

Slunčia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Parduoda laivakortes ant greičiausių laivų; Išmains Pinigus visų kraštų svieto, kaip tai: rublius, markius, kronus, dolerius ir tt. Apsaugoja daiktus ir budinkus nuo ugnies. Užlaiko Krautuvę Knygų, Popierių, Abrozų ir kitokių bažnytinių daiktų. Pas ji galima užsirašyti laikraštį „Zvaigždė“. Ateikite persitikrinti

4549 So. Hermitage Ave., CHICAGO, ILL.

“ZVAIGŽDĖS”

SPAUSTUVE

ATLIEKA VISUS DRUKORISKUS DARBUS GERAI, PIGIAI IR GREIT.

DRUKUOJA:

KNYGAS, CIRKULIORIUS, TIKIETUS, KONSTITUCIJAS VISITING IR BUSINESS CARDS, UZKVIETIMUS ANI VESELIJU, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES, NESIGRAUDYS.

Kreipkis ant adreso:

3654 Richmond Str.,
Philadelphia, Pa.

Didžiausia Krautuvė

Visokios įtalpos lietuviškų ir lenkiškų knygų, auksinių, sidabrinų ir auksuotų laikrodžių, teipgi visokių religiškių daiktų. Kas nori persitikrinti, tegul prisiuočia 10c. stampomis, o aplaikys mano didelį katalogą, kokio nė vienas iš lietuvių iki šiol neturėjo.

Kas užsirašis pas mane „Zvaigždė“, tas gaus knygą „Basanavičiaus pasakos“ vertės \$1.50, arba by kokią iš mano katalogo knygą, vertės 1 dol., d o v a n a i. Visų senas pažįstamas

Povilas P. Mikalauskas,

248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

„Skaitymai iš Šventųjų Gyvenimų“.

„Skaitymai iš Šventųjų Gyvenimų“ — tai didžiausias iliustruotas išleidimas lietuvių kalboje. Šventųjų gyvenimų aprašymai versti iš vokiškų ir angliškių geriausių tose kalbose veikalų, teipgi parašyti pagal vyskupo Valančiaus ir Skargos „Gyvenimus Šventųjų“. Apie 800 to knygos puslapių papuošti suvirš 200 šventųjų paveikslų perstatančių šventųjų kankinimą ir kankinimo pabūklus.

Šventųjų Gyvenimai yra tai geriausia dovana pasiųsti savo giminėms į Lietuvą.

Kaina: 4 tomai pavieniui subroszuruoti	\$8.50
„ angliszko audeklo apdarais	4.00
„ skuriniais apdarais ir paausnotais krasztais	5.00

„Zvaigždė“, 3654 Richmond str., Philadelphia, Pa.

KIEKVIENAM

Kuris prisiųs \$2.25, siuntinėsime „Zvaigždę“ ligi kitų (1914) metų, apart to duosime dovanų labai puikią knygą : : : : :

P. VAIČAICIO

EILĖS

Tai pilniausias mūsų jaunio poeto eilių rinkinys su jo plačia biografija. Ta knyga—tai tikras kiekvieno lietuvių namų padabinimas. Eilės gana lengvos ir skambios, pilnos tėvynės meilės. Taipogi poetas, pats iš prastų žmonių kilęs, gana jautriai ir nuosekliai apdainuoja lietuvių bėdas-vargus. : : : :

Pinigus siųsdami adresuokite:

ŽVAIGŽDE.

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Redakcijos atsakymas.

Kun. Kudyrkai, Kingstone: — Bus sekančiame numeryje.

Užsisakykite šiems metams

Pigų, dailų, lengvai skaitomą, visur Lietuvoje išsiplatinusi ir gerai žinomą laikraštį

“AUSRA”

EINANTI KAS DVI SAVAITI

„AUSRA“ atsieina: metams tik 1 r. 50 k., pusei metų 75 kap., 3 mėnesiams 40 kap.

„AUSRA“ vedama lietuvių-katalikų dvasioje. Joje skaitytojas ras daug gerų patarimų ir nurodymų kaip tėvynę mylėti, kaip dorai gyventi, kaip žemę dirbti ir savo būvį pagerinti.

„AUSROJE“ tilps daug gražių apsakymėlių iš žmonių varguolių gyvenimo, daug visokių gerų ir naudingų žinių ir pasiskaitymų. Plačiai joje bus aprašomi Dūmos darbai ir visokie atsitikimai Lietuvoje, Rusijoje ir visame sviete. Plačiai bus rašoma ir apie karus (vainas).

Nė viename laikraštyje skaitytojai neras tiek žinių iš Vilniaus gubernijos lietuvių gyvenimo, kaip „AUSROJE“.

„AUSRA“ rašo labai suprantamai, kad visi lietuviai ir mažai rašto mokėdami gerai ją suprastų.

„AUSRA“ puošia gražus paveikslėliai. Duok Dieve, kad kožnuose lietuvių namuose tarp gerų knygų būtų ir mūsų gražiausias laikraštis „AUSRA“.

Taigi neatidėliodami laiko pasiskubinkite užsakyti šiems metams „AUSRA“.

Jei norite savo tėvams, broliams, seserims, ar pažįstamiems Lietuvoje gyvenantiems suteikti smagumą, užrašykite jiems „AUSROS“ laikraštį; ją skaitydami jie visą metą minės jumis.

Siunčiant pinigus ir rašant „Aušrai“ reikia padėti toks adresas:

Vilnius, „Aušros“ Redakcijai, prie šv. Mikalojaus baz. arba rusiškai: g. Vilno. Redakcija „Aušry“ pri sv. Nikolaja kostelie.

Dykail VYRAMS Dykail

Anatomiškasis Muzėjus.

607 Market Str.
Akyvos

Pamokinančios

Naudingos

Informacijos

Nepraleiskite progos, atėkite pasižiūrėti

Mokslinės

Parodos

dovanai visiems

Kožną dieną nuo 8 v. ryto iki 9 vakaro
Vaikai neleidžiami.

Daktaro ofisas randasi ant

Viršaus Muzėjaus

Visokie patarimai suteikiami dykail ir ištikimai.

KEYSTONE MEDICAL OFFICE

Sitas Sfebelinas Laikrodis Tiktai \$3.75

Gražiausias amerikoniškas laikrodis, gražiai engreiveruotas dubeltai pakuotas kotu užsakomas gvarantuotas ant 20 metų. Prisiunčiame O. O. D. \$3.75 ir prisiuntimo kaštai su pavelijimu pažiūrėti. Jeigu perbrangus gali sugažinti mūsų kaštais. Kas užsimoka iškalno, mes duodame extra puikų žiedą uždyką ir prisiunčiame prekes apsaugotas. Duodame uždyką laikrodėli kas perka šešis po 22.50c. Tik reikia pranešti vyrišką ar moterišką laikrodėli nori gauti. Prie kiekvieno laikrodėlio duodame gražų lenciūgėli.

PETERS & CO. CHICAGO, ILL.